

**CONSILIUL
ELEVILOR**

Fii vocea colegilor tăi!

Raportul privind
Implementarea
Statutului Elevului la
nivel național

2017

CUPRINS:

1. CUVÂNT INTRODUCTIV
2. PREAMBUL
3. DESPRE RAPORTUL PRIVIND IMPLEMENTAREA STATUTUTLUI ELEVULUI ÎN ROMÂNIA
4. PREZENTAREA REZULTATELOR
5. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

1. CUVÂNT INTRODUCȚIV

Dragă cititorule,

An de an, noi generații trec pragul școlilor, cu speranța că la finalizarea studiilor vor fi capabile să se integreze atât pe piața muncii, cât și în societate, că școala își va asuma rolul fundamental pe care îl joacă în formarea individului și în pregătirea acestuia pentru viață. Din nefericire, de mult prea multe ori școala românească eșuează în împlinirea scopului fundamental al acesteia, iar cauza principală este reprezentată de neglijarea nevoilor și dorințelor elevilor.

Un sistem care nu recunoaște în mod activ elevul ca fiind centrul actului educațional nu poate avea pretenția performanței și a eficienței. De-a lungul timpului, Consiliul Național al Elevilor a luptat pentru ca elevul să fie tratat ca beneficiar primar al sistemului educațional, nu precum un simplu pion al acestuia. După cinci ani în care legea nu a fost respectată, Statutul Elevului a primit semnătura ministrului educației în data de 10 august 2016. După un an de la aprobarea acestuia, este datoria noastră, a elevilor, să ne asigurăm de respectarea și semnalarea încălcării prevederilor acestuia. Ceea ce dorim să știi este că acest raport nu a fost conceput cu scopul de a fi uitat prin vreo arhivă, ci că este imperios ca toți actorii educaționali să ia la cunoștință statisticile alarmante prezentate de acesta, care ridică în atenția publicului numeroase probleme ale sistemului de învățământ.

Ne dorim asumarea unor mecanisme concrete prin care elevii să ajungă cu adevărat elementul central al sistemului de învățământ, să fie respectați și să le fie respectate drepturile și să beneficieze de educație incluzivă și de calitate, iar în acest scop este crucială implicarea întregii comunități.

Ioana BĂLTĂREȚU

Președintele Consiliului Național al Elevilor

2. PREAMBUL

Statutul Elevului este primul document ce reglementează distinct drepturile și obligațiile elevilor înmatriculați în instituțiile de învățământ preuniversitar de stat, particular sau confesional din România.

Statutul Elevului devine un pilon pentru dezvoltarea palierului educațional în unitățile de învățământ preuniversitar, atât la nivel județean, cât și la nivel național, reprezentând o bază pentru realizarea regulamentelor proprii ale unităților de învățământ care au datoria de a asigura respectarea prevederilor documentului prin intermediul tuturor organismelor interne și a cadrelor didactice. Este de menționat faptul că adoptarea Statutului Elevului a fost doar primul pas în asigurarea drepturilor elevilor în școli, urmând ca structurile responsabile în domeniu să vegheze asupra respectării acestora, să evalueze modul de implementare, precum și să reacționeze prin orice mecanism ori de câte ori acestea sunt încălcate sau omise abuziv de către membrii comunității școlare.

Existența unui statut care să reglementeze drepturile, îndatoririle, interdicțiile, modalitățile de sancționare, asociere și reprezentare ale acestuia a fost o nevoie pregnantă resimțită de mai mult timp de către aceia interesați de bunăstarea elevilor și de dreptul acestora de beneficia la o educație de calitate. Consiliul Național al Elevilor a susținut adoptarea unui statut al elevului pentru a clarifica în fața celorlalți actori ai actului educațional că, așa cum apare și în Legea Educației Naționale nr. 1/2011, elevul este beneficiarul primar al educației. Statutul Elevului reprezintă în totalitate o inițiativă a elevilor, conținutul acestuia fiind dezbătut și votat în cadrul Adunării Generale a Consiliului Național al Elevilor de la Hunedoara, în decembrie 2015. După schimbări de conducere și de viziune la nivelul ministerului educației, în urma numeroaselor ore de negocieri, a presiunilor din partea multor actori din sistemul de învățământ preuniversitar, a multiplelor amendamente dezbătute și a luptelor constante în care opinia elevilor era considerată irelevantă, documentul a fost adoptat prin OMENCȘ nr. 4742 din 10 august 2016, fiind

publicat în Monitorul Oficial al României, partea I la 23 august 2016 și intrând în vigoare 30 de zile mai târziu, pe 22 septembrie 2016, fiind nevoie de mai mult de 5 ani ca Legea educației să fie respectată în acest sens.

Cu toate că a trecut aproape un an de la această dată, Statutul Elevului continuă să fie ignorat de multe dintre conducerile școlilor, care consideră regulamentele proprii ale școlii mai presus decât reglementările ministerului. În vederea găsirii unor metode optime pentru a soluționa problematica nerespectării Statutului Elevului în școlile din România, dar și pentru a respecta art. 49 al aceluiași document, Consiliile Județene ale Elevilor au întocmit rapoarte care analizează situația implementării Statutului Elevului la nivel județean, din perspectiva principalilor beneficiari ai educației.

Printre drepturile cuprinse în Statutul Elevului enumerăm:

- accesul gratuit la educație în sistemul de învățământ de stat;
- dreptul la o evaluare obiectivă și corectă;
- dreptul de a contesta rezultatele evaluării lucrărilor scrise;
- dreptul de a primi rezultatele evaluărilor scrise în termen de maximum 15 zile lucrătoare;
- dreptul de a avea acces la actele școlare proprii ce stau la baza situației școlare;
- dreptul de a oferi feedback semestrial cadrelor didactice care predau la clasă, prin fișe anonime;
- dreptul de a fi ales și de a alege reprezentanți, fără nicio limitare sau influențare din partea personalului didactic sau administrativ;
- dreptul de a beneficia de tarif redus cu 50% pentru transportul local în comun, de suprafață, naval și subteran, precum și pentru transportul intern auto, feroviar, naval și fluvial, pe tot parcursul anului calendaristic;
- dreptul de a beneficia de decontarea cheltuielilor de transport, pe bază de abonament, în cazul în care nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;

- dreptul de răspuns la solicitările pentru informații de interes public, în conformitate cu prevederile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, sunt **interzise**, printre altele, consemnarea absenței ca mijloc de coerciție și supunerea elevilor unor sancțiuni colective.

3. DESPRE RAPORTUL PRIVIND IMPLEMENTAREA STATUTULUI ELEVULUI LA NIVEL NAȚIONAL

În prezentul raport, ce își propune să radiografieze implementarea Statutului Elevului, aducem în atenția actorilor relevanți la nivel național, dar și a opiniei publice, aspectele stringente, identificate drept factori perturbatori ai mecanismelor de funcționare optimă a sistemului educațional, precum și potențiale măsuri ce se impun astfel încât inconvenientele remarcate să fie eliminate, iar elevii să beneficieze în adevăratul sens al cuvântului de drepturile prevăzute de acest act normativ.

Conform articolului 49 al acestui document, „Consiliul Județean al Elevilor și asociațiile reprezentative elaborează un raport anual privind respectarea prevederilor prezentului statut în fiecare unitate de învățământ preuniversitar din respectivul județ sau din municipiul București. Raportul are în vedere un an școlar și se face public la finalizarea acestuia sau la începutul anului școlar următor. Comunicarea publică are în vedere website-urile unităților de învățământ, ale inspectoratelor școlare, website-urile consiliului elevilor și pe cele ale asociațiilor reprezentative ale elevilor. În cazul constatării unor deficiențe, unitățile de învățământ au obligația de a le remedia și de a comunica public modalitățile de soluționare a acestora”. Considerăm că este datoria noastră să centralizăm datele din teritoriu și să redactăm un raport național pentru a contribui la monitorizarea respectării Statutului Elevului și pentru a avea o sintetizare a situației de fapt din unitățile școlare din învățământul preuniversitar românesc.

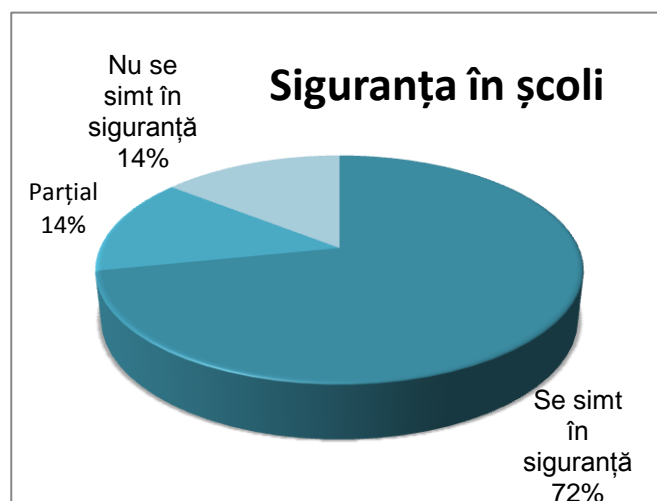
Conținutul raportului se fundamentează pe răspunsurile date în perioada martie-iulie 2017 de reprezentanții elevilor din unitățile școlare și de elevii din țară la chestionarele CJE-urilor privind respectarea drepturilor și îndatoririlor elevilor. Chestionarele se referă, ca perioadă de referință, la implementarea Statutului Elevului în anul școlar 2016-2017 și au fost completate de peste 11500 elevi. Datele colectate astfel au fost analizate prin metode analitice, prin analiza lor logică și comparativă, în vederea identificării diferențelor dintre specificațiile legislative și acțiunile sau inacțiunile petrecute în realitate și evidențierea potențialelor metode/instrumente de îmbunătățire a situației actuale.

4. PREZENTAREA REZULTATELOR

I. Drepturile elevului

- Art. 6 - siguranța în școli și respectarea imaginii, demnității și personalității proprii. În ceea ce privește acest aspect crucial pentru un sistem educațional sigur și de calitate pentru elevi, respondenții au scos în evidență o serie de probleme cum ar fi faptul că un procent alarmant de **28%** dintre elevi își simt parțial pusă în pericol integritatea fizică și/ sau morală, precum se poate observa și în diagrama alăturată.

*Județele unde rata elevilor care nu se simt în siguranță la școală este peste media națională sunt: Sălaj, Sibiu, Suceava, iar printre județele în care rata este sub 5% se numără doar Bihor și Tulcea.

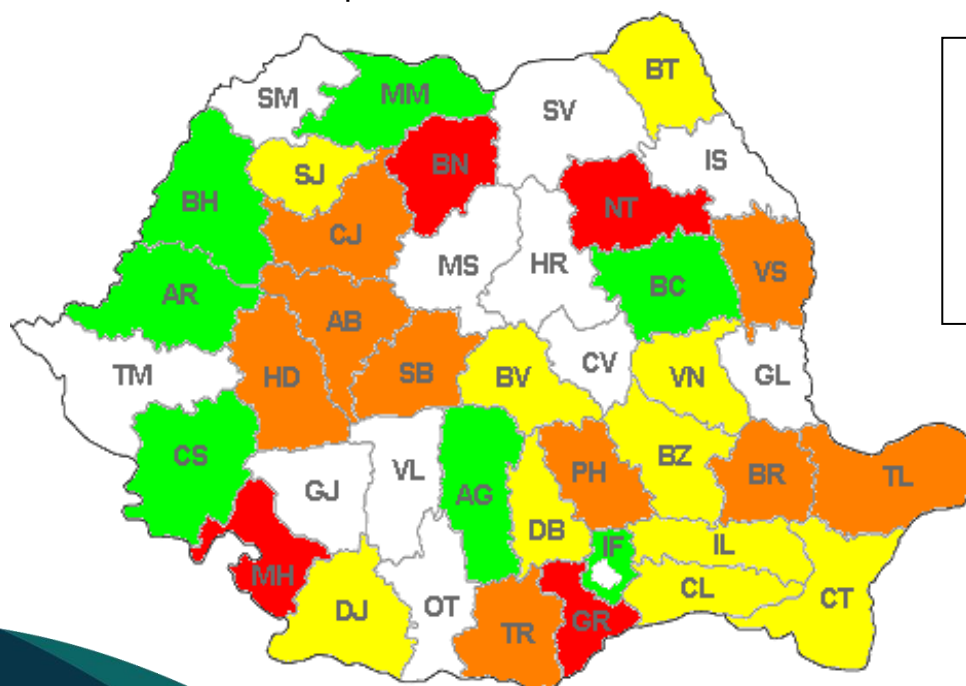
- Art. 7, lit. c) – „dreptul elevilor de a fi consultați cu privire la opțiunea pentru disciplinele din curriculumul la decizia școlii, aflate în oferta educațională a unității de învățământ, în concordanță cu nevoile și interesele de învățare ale elevilor, cu specificul școlii și cu nevoile comunității locale/partenerilor economici”. Conform răspunsurilor primite, procentul elevilor care au fost consultați și și-au exprimat opțiunea pentru disciplinele din curriculumul la decizia școlii este de doar **59,83%**. Mai mult, la întrebarea: câți elevi se simt constrânși să aleagă opțiunile impuse de profesori, nu mai puțin de **36%** din respondenți au confirmat această coerciție.
- Elevii mai beneficiază și de „dreptul de a nu fi supuși vreunei forme de discriminare din partea conducerii și a personalului didactic sau nedidactic al unității de învățământ. Unitatea de învățământ preuniversitar se va asigura că niciun elev nu este supus discriminării sau hărțuirii pe criterii de rasă, etnie, limbă, religie, sex, convingeri, dizabilități, naționalitate, cetățenie, vârstă, orientare sexuală, identitate de gen, stare civilă, cazier, tip de familie, situație socio-economică, probleme medicale, capacitate intelectuală sau alte criterii cu potențial discriminatoriu”. Să nu uităm că acest aspect este stipulat și în Legea Educației Naționale nr.1/2011 la art. 2, alin. 4): *Statul asigură cetățenilor României drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ preuniversitar și superior, precum și la învățarea pe tot parcursul vieții, fără nicio formă de discriminare*. Totuși, observăm că rata discriminării în școli este peste așteptări, iar procentul elevilor care au fost discriminați cel puțin o dată în cadrul unității de învățământ sau cunosc cazuri este de **47,60%**.
- În Statutul Elevului, articolul 7, lit. h), este prevăzut „dreptul de a beneficia gratuit de servicii de informare și consiliere școlară, profesională și psihologică, conexe activității de învățământ, puse la

dispoziție de unitatea de învățământ preuniversitar, fiindu-le asigurată cel puțin o oră de consiliere psihopedagogică pe an”. Situația reală, însă, este următoarea:

- ❖ Mai puțin de jumătate dintre elevi au beneficiat cel puțin o dată pe an de consiliere școlară, profesională și/sau psihologică;
 - ❖ Dintre aceștia, doar 53,1% au considerat că această consiliere i-a ajutat.
 - ❖ Procentul elevilor care privesc cu reticență vizita la cabinetul consilierului școlar, de teama opiniilor colegilor, este de **28%**.
- În legătură cu dreptul la o evaluare obiectivă și corectă a competențelor dobândite după parcurgerea materiei, cu respectarea programei și dreptul de a cunoaște baremul după care au fost evaluați, întâlnim și aici date îngrijorătoare:
 - ❖ Rata elevilor care au sesizat o evaluare subiectivă este de **63,37%**. Cu ajutorul datelor primite de la respondenți, am reușit să centralizăm județele în funcție de acest indicator. În figura alăturată se pot observa procentajele alarmante care demonstrează nerespectarea acestui articol din Statutul Elevului în județe.

Legendă

Verde: procent sub 50%
Galben: procent peste 50%
Portocaliu: procent peste 70%
Roșu: procent peste 80%
Alb: date incomplete

❖ Dintre aceștia, conform răspunurilor date de elevi, doar **25,88%** și-au exercitat dreptul de a contesta rezultatele evaluărilor scrise, prevăzut de art. 7, lit. l a Statutului Elevului;

❖ Dintre cei care și-au exercitat dreptul de a contesta rezultatele evaluării lucrărilor scrise, mai puțin de jumătate consideră că au fost îndreptățiți în urma contestației;

❖ Mai mult, rata elevilor care au observat ostilitate din partea profesorului după exercitarea acestui drept este de **53,85%**, fapt care aduce din nou în atenția noastră ignorarea conceptului de „sistem de învățământ centrat pe elev – unde elevul este beneficiarul primar”.

- În Statutul Elevului, art. 7, lit. o), este precizat faptul că elevii au dreptul de a avea acces gratuit la baza materială a unității de învățământ, inclusiv acces la biblioteci, săli și spații de sport, computere conectate la Internet, precum și la alte resurse necesare realizării activităților și proiectelor școlare în afara programului școlar, în limitele resurselor disponibile. Mai mult, unitățile de învățământ vor asigura accesul neîngrădit și gratuit la toate materialele necesare realizării sarcinilor școlare ale elevilor, în timpul programului de funcționare.

❖ Însă, din răspunsurile elevilor, disponibilitatea resurselor materiale este limitată și în unitățile de învățământ în care există o bază materială: **20,72%** din respondenți nu beneficiază gratuit și neîngrădit de baza materială a școlii. Județele în care rata elevilor care beneficiază de acest drept este peste media națională sunt: Argeș, Bacău, Bihor, Brăila, Caraș-Severin, Ilfov, Sibiu, Teleorman;

❖ Aceste rezultate evidențiază o situație gravă, anume că accesul la baza materială este restricționat sau chiar interzis de cadrele didactice sau conducerea unității de învățământ, prin regulamentele proprii, care prezintă norme deformate, ce contravin prevederilor din Statutul Elevului.

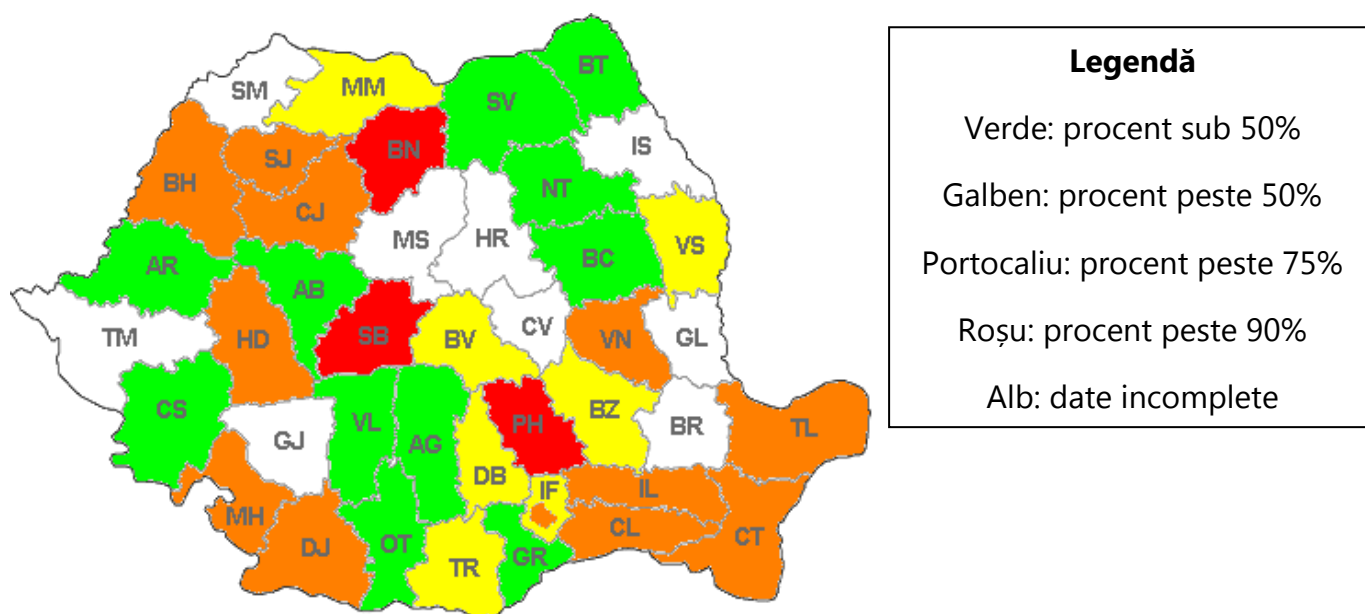
- Un sistem educațional de calitate este unul în care elevii învață într-un mediu în care se sprijină libertatea de expresie. Acest drept este precizat și în actul normativ național la art. 7, lit. p). Totuși, nu este surprinzător să vedem că răspunsurile elevilor evidențiază faptul că aceștia consideră că școala nu este un mediu sigur pentru a-și exprima opiniile.
- Elevii, în spiritul acestui concept, au fost întrebați și dacă au fost sancționați cel puțin o dată pentru postările de pe rețelele de socializare sau din mediul online, dorind să observăm dacă activitatea lor din afara orelor de curs sau incinta unității de învățământ aduce repercusiuni asupra situației școlare. Conform respondenților, rata elevilor care au fost sancționați este de **15,36%**, iar județele care au procentajele peste media națională sunt: Argeș, Buzău, Caraș-Severin, Constanța, Prahova, Teleorman, Tulcea, Vaslui și Vrancea.
- Statutul Elevului cuprinde la articolul 7, lit. r), dreptul elevilor „de a primi informații cu privire la planificarea materiei pe parcursul întregului semestru”. Conform respondenților, **70,36%** dintre elevi au fost informați la început de semestru cu privire la planificarea materiei, iar restul de **29,64%** au fost privați de acest drept. În plus, la întrebarea dacă elevilor li s-a prezentat la început de an școlar o grilă de evaluare, datele adunate arată că doar **46,61%** au confirmat că beneficiază de acest drept educațional; rezultate insuficiente pentru un sistem educațional centrat pe elev.
- O altă prevedere din Statutul Elevului care nu este respectată de către cadrele didactice este transmiterea rezultatelor evaluărilor scrise în termen de 15 zile lucrătoare. Din păcate, remarcăm cum procentul elevilor care nu au primit cel puțin o dată rezultatele evaluărilor scrise în mai puțin de 15 zile lucrătoare este de **69,29%**, iar implementarea

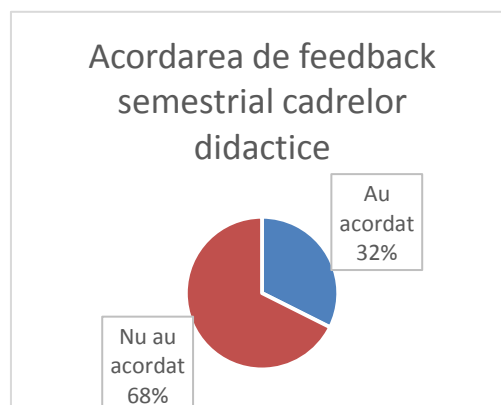

acestui drept la nivelul unităților de învățământ este superficială și alarmantă.

Cifrele defalcate pe județe unde elevii nu își primesc rezultatele în termenul de 15 zile lucrătoare sunt prezentate în figura alăturată:

- „dreptul de a oferi feedback semestrial cadrelor didactice care predau la clasă, prin fișe anonime. Acestea vor fi completate la clasă și predate cadrelor didactice în vederea identificării celor mai eficiente metode didactice” – art. 7, lit. aa). Dreptul menționat anterior este pentru prima dată cuprins într-un act normativ și prevede implicarea directă a beneficiarilor primari ai sistemului de învățământ în evaluarea internă a cadrelor didactice. Datele adunate, prin procentajul de elevi care au transmis profesorilor feedback semestrial și reacția acestora nu fac

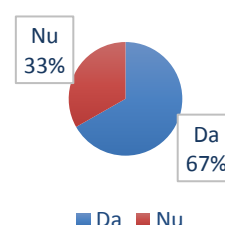

decât să demonstreze ostilitatea și deficiențele de comunicare dintre elevi și anumiți profesori. Astfel, când au fost întrebați dacă au observat ostilitate când și-au anunțat intenția de a trimite feedback semestrial, un procent însemnat de elevi au confirmat această practică tot mai des întâlnită. Dintre elevii care și-au exercitat acest drept, doar **13,24%** consideră că profesorul a luat în considerare sugestiile din formularul de feedback.

- În diagrama alăturată se poate observa procentajul elevilor cărora le-a fost, cel puțin o dată, consemnată nota în catalog înainte să fie informați cu privire la aceasta:

**Consemnarea notei în
catalog fără informarea
elevului**

- Principiul care guvernează învățământul preuniversitar, cât și învățarea pe tot parcursul vieții din România, mai exact principiul transparenței - concretizat în asigurarea vizibilității totale a deciziilor și a rezultatelor, prin comunicarea periodică și adecvată a acestora, stipulat și în Legea Educației Naționale art. 3, lit. m), dar și în Statutul Elevului la art. 7, lit. bb), este vizibil încălcat în multe dintre unitățile de învățământ din țară.
- Un alt drept educațional de care ar trebui să beneficieze toți elevii este precizat la art. 7, lit. ff). Este vorba despre trecerea absenței în catalog doar în cazul în care elevul nu este prezent la ora de curs, consemnarea absenței ca mijloc de coerciție fiind interzisă. Dezvăluim că procentul elevilor cărora le-a fost consemnată cel puțin o dată absența în catalog ca mijloc de constrângere este de **29,45%**.
- Articolul 10 din Statutul Elevului prevede o serie de 6 drepturi de asociere și de exprimare ale beneficiarului direct al sistemului

educațional. Datele arată că nici acest aspect nu este lipsit de probleme, mai exact la lit. e), unde avem precizat că elevii au dreptul de a fi aleși și de a-și alege reprezentanții din Consiliul Elevilor fără implicarea sau influența cadrelor didactice. În realitate, procentul de elevi care au fost influențați de personalul didactic în vederea alegerii reprezentanților în Consiliul Școlar al Elevilor se apropie de un sfert.

- Legea Educației Naționale prevede la art. 84, alin. (1), dreptul elevilor de a beneficia de reducere cu 50% la transportul local în comun, acesta drept fiind menționat și în Statutul Elevului: „dreptul de a beneficia de tarif redus cu 50% pentru transportul local în comun, de suprafață, naval și subteran, precum și pentru transportul intern auto, feroviar, naval și fluvial, pe tot parcursul anului calendaristic” – art. 11, alin. (1), lit. a). Din cauza faptului că reducerea pentru transportul local în comun și cel județean sunt gestionate de către autoritățile locale, rata elevilor pentru care se aplică această prevedere de tarif redus este de doar **59,53%**.

II. Îndatoririle elevului

- La articolul 14, lit. l), este stipulată obligația elevului de a avea asupra lui carnetul de elev și de a-l prezenta cadrelor didactice pentru trecerea notelor. La întrebarea dacă au asupra lor carnetul de elev, conform respondenților avem un procentaj de **79,64%**. Din păcate, această îndatorire a elevilor scoate în evidență o altă problemă cu care se confruntă aceștia, anume refuzarea consemnării notelor obținute în carnet de către cadrele didactice. Aproximativ **34%** din elevii chestionați au răspuns afirmativ la întrebarea „Ți-a fost refuzată consemnarea notei în carnetul de elev?”.

- Tot la acest articol, la lit. k), regăsim o altă problemă. Dintre elevii majori, un procent însemnat afirmă că nu le este permis să părăsească necondiționat incinta școlii în timpul programului.
- Statutul Elevului reglementează la art. 16 și 17 sancțiuni ce pot fi aplicate elevilor. Un aspect reglementat de art. 17, alin. (1), este faptul că unitatea de învățământ preuniversitar sau cadrele didactice nu pot să aplice sancțiuni colective. Orice elev poate fi sancționat numai pentru propria culpă, în funcție de gravitatea faptelor săvârșite. Pornind de la aceste articole, cu ajutorul respondenților am reușit să mai identificăm încă câteva probleme și nerespectări ale Statutului. Astfel, întrebați dacă au fost muștrați în fața colectivului clasei/școlii, peste **38,33%** au răspuns pozitiv. Tot legat de acest aspect am observat cum peste **42%** dintre respondenți au afirmat că au fost sancționați colectiv.
- Art. 28, alin (2) precizează foarte clar „Elevii nu pot fi sancționați cu scăderea notei la purtare pentru distrugerea sau deteriorarea manualelor școlare”. Însă, datele primite de la elevi arată că un procentaj de **4,64%** dintre elevii respondenți au fost sancționați cu scăderea notei la purtare pentru deteriorarea/distrugerea manualelor școlare. Din păcate, chiar dacă acest procent este relativ mic, nu face decât de evidențiază nerespectarea voluntară a actului normativ național.

III. Reprezentarea elevilor

Având în vedere capitolele V-VII din Statutul Elevului care prezintă subiectul reprezentării și asocierea elevilor, dar și modul de funcționare al Consiliului Național al Elevilor, cât și al substructurilor sale, respondenților

le-au fost adresate mai multe întrebări pentru a reuși să ne formăm o imagine de ansamblu cu privire la respectarea acestor 3 capitole importante din Statutul Elevului.

- La întrebarea dacă au fost informați de către reprezentantul major al elevilor în Consiliul de Administrație de hotărârile adoptate de acesta, doar **26,91%** au spus că da.
- Elevii au fost întrebați și dacă au depus memorandumuri, petiții, plângeri, solicitări sau altele asemenea, după caz, iar datele arată că doar **17,07%** au făcut acest lucru cel puțin o dată. Dintre aceștia, suntem optimiști când vedem că peste jumătate dintre ei, mai exact **64,23%** au observat o schimbare pozitivă după aceste acțiuni. Totuși, rata elevilor care au apelat la transmiterea de comunicate de presă, luări publice de poziție și alte forme de comunicare publică pentru a-și exprima nemulțumirile este de doar **6,06%**. Mai mult, legat de comunicarea publică a problemelor cu care s-au confruntat, peste **43.80%** dintre elevi au dezvăluit că se tem a-și exprima nemulțumirile în mod public.
- Art. 35 înșiruie o serie de drepturi pe care le au elevii reprezentanți. Din răspunsurile elevilor putem remarca atitudinea cadrelor didactice față de elevul reprezentant: procentul în care s-au reprogramat evaluările periodice, dacă acestea s-au suprapus cu activitățile aferente calității de elev reprezentant, este de **46,73%**. Procentul în care s-au motivat absențele în baza unor documente justificative este de **86,64%**.
- La articolul 36 din Statutul Elevului găsim îndatoririle pe care le au elevii reprezentanți. Conform datelor primite de la elevi, remarcăm cum acest articol este respectat satisfăcător, mai mult de două treimi dintre elevi fiind mulțumiți de activitatea reprezentanților elevilor.

- Articolul 40 îmbină prezentarea generală a Consiliului Școlar al Elevilor, modul de organizare și rolul pe care îl îndeplinesc reprezentanții elevilor. Însă, când au fost întrebați dacă și-au exprimat opinia în legătură cu problemele care îi afectează în mod direct, prin intermediul Consiliului Școlar al Elevilor, doar **36,35%** dintre respondenți au spus că da.

5. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

De-a lungul timpului, elevii au fost militanți ai schimbării, modernizării și dezvoltării statului. Însă, nu de puține ori, inițiativa lor a fost răsplătită cu abuzuri din partea instituțiilor cu care au avut de a face permanent: unitățile de învățământ preuniversitar. Din nevoia de a crea un cadru legislativ pentru a-și cunoaște drepturile și obligațiile, pentru a semna și condamna abuzuri, oferindu-le o voce mai puternică, a luat naștere Statutul Elevului.

Acest Raport privind Implementarea Statutului Elevului la nivel național, realizat de către Consiliul Național al Elevilor, relevă faptul că majoritatea unităților de învățământ încă nu și-au îndeplinit obligația de a implementa și de a respecta dispozițiile din Statutul Elevului. Este dezolant și inacceptabil ca prevederile din acest document să nu fie preluate integral sau să fie interpretate și modificate la nivelul unităților de învățământ.

Din păcate, majoritatea drepturilor stipulate în Statutul Elevului nu sunt respectate în totalitate. În schimb, conform datelor din teritoriu, procentajele cu privire la încălcarea anumitor prevederi sunt cel puțin alarmante, cum ar fi: dreptul la o evaluare obiectivă și corectă, dreptul de a fi informat privind notele acordate înaintea consemnării acestora și multe altele.

Considerăm că recunoașterea și respectarea drepturilor elevilor ar trebui să fie o prioritate pentru orice unitate de învățământ din România și sperăm că în anul școlar 2017-2018 elevii din țară vor putea cu adevărat cunoaște, beneficia și lupta pentru drepturile lor deja reglementate la nivel național prin Statutul Elevului.

În urma analizei răspunsurilor elevilor, Consiliul Național al Elevilor recomandă:

- ❖ excluderea implicării cadrelor didactice în cadrul alegerilor pentru elevii reprezentanți, conform Statutului Elevului, și sancționarea acestora pentru încălcarea legii atunci când este cazul;
- ❖ anularea tuturor alegerilor care nu respectă Statutul Elevului și Metodologia de organizare și desfășurare a alegerilor din cadrul Consiliul Elevilor;
- ❖ respectarea dreptului președintelui Consiliului Școlar al Elevilor de a participa în calitate de observator la ședințele Consiliului de Administrație al unității de învățământ din care face parte;
- ❖ operaționalizarea Comisiei pentru Evaluare și Asigurare a Calității în învățământul preuniversitar la nivelul unităților de învățământ, având ca membru președintele Consiliului Școlar al Elevilor, conform legii, în cadrul căreia să se discute aspecte precum feedback-ul semestrial primit de profesori, oportunități de consiliere și alte modalități prin care calitatea actului educațional să fie sporită;
- ❖ realizarea unui model tipizat de fișă de studiu pe care elevii ce participă ca observatori în cadrul evaluărilor externe, în speță evaluările ARACIP, să o completeze și care să conțină indicatori de referință pentru a-i ghida spre a ști ce să urmărească pe parcursul acestora și, ulterior, realizarea de către CNE unui raport alternativ fundamentat pe conținutul centralizatoarelor județene ale fișelor de studiu, care să ilustreze periodic statutul evaluărilor;

- ❖ realizarea unor sesiuni certificate de training (în colaborare cu ARACIP și alte structuri cu experiență și implicare în domeniul evaluării procesului educativ) prin care să se constituie un „pool of experts” la nivelul fiecărui județ, având ca membri elevi observatori (pe modelul studenților observatori), ce vor fi fost în prealabil formați pentru a aprecia și raporta calitatea și relevanța evaluărilor;
- ❖ activarea Consiliului Național de Etică din învățământul preuniversitar, dar și modificarea regulamentului cadru de organizare și funcționare a acestuia, reglementat prin OMECTS 5550/2011, în vederea implicării elevilor în cadrul acestuia. Astfel, ar fi oportun să existe în componența comisiilor județene un observator al CJE, dar și să se reglementeze o comisie națională în cadrul căreia să existe un reprezentant al CNE cu drept de vot;
- ❖ elaborarea de către Consiliul Național de Etică din învățământul preuniversitar a unui cod de etică al profesorului, care să reglementeze sancționarea abaterilor comportamentale față de elevi;
- ❖ întocmirea de către Consiliul Național al Elevilor a unei fișe standard de acordare a feedback-ului profesorilor, care să fie avizată de către ministerul educației și să fie transmisă în teritoriu spre aplicare, dar și realizarea unui calendar de evaluare, precum prima și ultima săptămână din semestrul al doilea;
- ❖ publicarea pe site-ul ministerului educației a unei liste negre a unităților de învățământ ce nu respectă principiul transparenței, respectiv a unităților de învățământ ce, prin regulamentul de ordine interioară încalcă legislația în vigoare (inclusiv Statutul Elevului);
- ❖ organizarea la nivel județean de mese rotunde cu reprezentanți ai ISJ, CJE, CȘE și conducătorilor școlilor, în care să se discute despre reglementările Statutului Elevului și importanța respectării acestora;
- ❖ realizarea unei analize a stării măsurilor igienico-sanitare din România, pentru a stabili gradul în care elevilor le este pusă în pericol integritatea fizică în cadrul școlilor;

- ❖ colaborarea cu birourile teritoriale ale Avocatului Poporului, care ar putea pregăti, în cadrul unor sesiuni de training, directorii departamentelor Avocatul Elevului de la nivel școlar și județean pentru ca aceștia să poată semnală și soluționa derapajele care apar la nivelul școlilor;
- ❖ încheierea de către unitățile învățământ de parteneriate cu organizații nonguvernamentale în vederea furnizării de servicii conexe activității de învățare, precum oportunități de voluntariat;
- ❖ convocarea reprezentantului major al elevilor la ședințele consiliului de administrație și reglementarea unei prevederi care să stipuleze nulitatea oricăror decizii luate în ședințele consiliului de administrație dacă acestea s-au realizat fără convocarea tuturor membrilor, cât și promovarea în școli a ghidului elevului reprezentat;
- ❖ tratarea substructurilor Consiliului Național al Elevilor ca parteneri în învățământul preuniversitar, prin consultarea acestora în privința tuturor aspectelor ce influențează viața elevilor;
- ❖ publicarea de către unitățile de învățământ, într-un loc public și accesibil elevilor, a tuturor informațiilor de interes public (precum decizii ale consiliului de administrație, ale comisiilor permanente ce funcționează la nivelul școlii, bugetul ș.a.m.d.), conform Legii 544/2001, și sancționarea unităților de învățământ ce nu respectă principiul transparenței;
- ❖ publicarea de către unitățile de învățământ, într-un loc public și accesibil elevilor, a Statutului Elevului;
- ❖ realizarea de campanii de promovare a drepturilor elevilor de către CȘE/CJE;
- ❖ realizarea de către CȘE-uri a unei analize simple, privind respectarea drepturilor din Statutul Elevului;
- ❖ abrogarea OMS 1955/1995 și inițierea unui nou act normativ privind igiena școlară, acela fiind cu mult depășit de standardele prezente;
- ❖ asigurarea accesului la servicii medicale de calitate în mediul preuniversitar;

- ❖ schimbarea procedurii de selecție a CDȘ-urilor (Curriculum la Decizia Școlii), astfel încât să se asigure atât că elevilor le este prezentată o ofertă variată și că, totodată, aceștia aleg în conformitate cu propriile nevoi, fără a fi influențați;
- ❖ creșterea subvenției pentru „Bani de Liceu” și „Euro200”, care în prezent nu acoperă nevoile grupurilor țintă;
- ❖ scăderea raportului dintre numărul consilierilor psihopedagogici și numărul de elevi, care în prezent este de 1 la 800, fiind, totuși, nerespectat;
- ❖ publicarea Raportului privind Implementarea Statutului Elevului la nivel Național, realizat de CNE, pe site-ul oficial al MEN (www.edu.ro).

